

قحط الرجال دلیل تمرکز قدرت

۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۰ ساعت ۱۱:۲۱

قائم‌مقام در اساس عقاید خود معتقد به تعیین مرزی مشخص و غیرقابل تداخل بین حکومت و سلطنت بود. او از آن جهت ناچار به تمرکز قدرت در دست‌های خود شد که به راستی گرفتار قحط الرجال بود.

شیوه تفکر و زمامداری **قائم‌مقام** متفاوت از شاه و درباریان بود، او فرزند زمانه خود نبود، بلکه از نظر تفکر سیاسی، زمانه خود نیز جلوتر بود. در اندیشه او منافع ملی کشور در رأس هر اقدام و سیاستی قرار داشت، از این رو می‌توان گفت قائم‌مقام از این حیث منحصر و متفاوت از اطرافیان بود:

«اشاره وزیر مختار انگلیس بر اینکه قائم‌مقام تمام قدرت صدارت را در دست خود متمرکز ساخته است، یک واقعیت است ولی نه از دیدگاه منطقی؛ بلکه از موضعی مودیانه مطرح شده است. گفتنی است که سفیر روس هم همین گلابه را از شاه داشته است. می‌دانیم که قائم‌مقام در اساس عقاید خود معتقد به تعیین مرزی مشخص و غیرقابل تداخل بین حکومت و سلطنت بود. او از آن جهت ناچار به تمرکز قدرت در دست‌های خود شد که به راستی گرفتار قحط الرجال بود. شخص شاه مردی بود فاقد سلامتی مزاج و خرد کافی؛ اختیار تفکر و تصمیم او در دست مردی چون حاجی میرزا آغاسی بود که به صوفی منشی و غیبگویی شهرت داشت. ظاهراً مهم‌ترین اختلاف قائم‌مقام با محمدشاه هم در همین جا بوده است. از شاه گذشته، درباریان، خاصه آن گروهی که دور و بر محمدشاه بودند و در دل سودای صدارت او را داشتند، افرادی وابسته به انگلیس یا روس بودند و به موجب اسنادی که در دست است مواجب بگیر دو سفارت بودند. دکتر آدمیت می‌نویسد.»

منبع: پناهی سمنانی، قائم‌مقام فراهانی چهره درخشان ادب و سیاست، تهران، نشر ندا، ۱۳۷۶، ص ۲۵۱

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۴۸۳۳۴/قدرت-تمرکز-دلیل-الرجال-قحط/>